

TUẦN 6

Tiết 119 Tiếng Việt NGHĨA TƯỜNG MINH VÀ HÀM Ý

I. Phân biệt nghĩa tường minh và hàm ý:

1. VD:

a. "Trời ơi, chỉ còn có năm phút".

->Thời gian chỉ còn năm phút' ->thời gian còn lại rất ít

b-Ồ! Cô còn quên chiếc mùi soa đây này!

->Nhắc nhở cô gái về việc quên chiếc khăn.

- Căn cứ vào từ ngữ :

+ Chỉ còn năm phút

Ẩn ý: Tiếc quá, không còn thời gian để trò chuyện tâm tình. Thế là tôi lại thui thủi một mình (Nghĩa không được hiểu một cách trực tiếp)=> Anh không nói thẳng điều đó vì ngượng ngùng và muốn che dấu tình cảm

=> **Câu mang nghĩa Hàm ý**

+ Cô còn quên chiếc mùi soa đây này.

=>ý nghĩa được diễn đạt trực tiếp bằng từ ngữ trong câu. (*Nghĩa tường minh*)

II. GHI NHỚ SGK/75

II. Luyện tập

1. Bài 1: Xác định các hàm ý

a. Câu "nhà họa sĩ tặc lưỡi đứng dậy", đặc biệt là cụm từ "tặc lưỡi" cho thấy họa sĩ chưa muốn chia tay với anh TN.

(Dùng h/a để diễn đạt ý của ngôn ngữ nghệ thuật)

b. Thái độ của cô gái:

- "mặt đỏ ửng": ngượng

- "nhận lại chiếc khăn": không tránh được

- "quay vội đi": Quá ngượng, xấu hổ

->Cô bối rối đến vụng về vì ngượng. Cô ngượng vì định kín đáo để lại chiếc khăn làm kỉ niệm cho người TN thế mà anh lại quá thật thà, tưởng cô bỏ quên nên gọi cô để trả lại

2. Bài 2: Xác định hàm ý:

- Tuổi già cần... sớm quá.

->Ông họa sĩ già chưa kịp uống nước chè đây.

3. Bài 3:

- Câu "Cơm chín rồi" là câu có chứa hàm ý

Hàm ý đó là: mời ông Sáu vô ăn cơm đi.

4. Bài 4:

- Những câu in đậm trong đoạn trích có chứa hàm ý:

+ "Hà, nắng nóng, về nào" là câu nói lảng

+ Câu "Tôi thấy người ta đồn.." là câu nói dở dang, cha hết ý